

Europos Vadovų Taryba

Briuselis, 2024 m. kovo 22 d.
(OR. en)

EUCO 7/24

CO EUR 6
CONCL 2

PRANEŠIMAS

---

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Delegacijoms

Dalykas: Europos Vadovų Tarybos susitikimas (2024 m. kovo 21 d. ir 22 d.)
– Išvados

Delegacijoms pridedamos pirmiau nurodytame susitikime priimtos Europos Vadovų Tarybos išvados.

Europos Vadovų Taryba su JT generaliniu sekretoriumi António Guterresu pasikeitė nuomonėmis dėl geopolitinės padėties ir pagrindinių pasaulinių iššūkių.

Europos Vadovų Taryba kartu su Islandijos, Lichtenšteino ir Norvegijos ministrais pirmininkais paminėjo 30-ąsias Europos ekonominės erdvės (EEE) susitarimo metines.

*

* *

I. UKRAINA

1. Praėjus dvejiems metams nuo tada, kai Rusija pradėjo agresijos karą prieš Ukrainą, ir dešimčiai metų nuo tada, kai Rusija neteisėtai aneksavo Krymą ir Sevastopolį – abiem šiais veiksmais akivaizdžiai pažeisdama savo įsipareigojimus pagal JT Chartiją ir tarptautinę teisę, Europos Vadovų Taryba kaip niekad tvirtai remia Ukrainos nepriklausomybę, suverenitetą ir teritorinį vientisumą atsižvelgiant į tarptautiniu mastu pripažintas jos sienas. Rusija neturi nugalėti.

Atsižvelgdama į padėties skubumą, Europos Sąjunga yra pasiryžusi Ukrainai ir jos žmonėms toliau teikti visą reikiamą politinę, finansinę, ekonominę, humanitarinę, karinę ir diplomatinę paramą tol, kol reikės, ir tiek intensyviai, kiek reikės. Europos Vadovų Taryba prašo sąjungininkų ir partnerių visame pasaulyje prisijungti prie šių pastangų.

2. Ukrainai, kuri naudojasi savo prigimtinė teise gintis, skubiai reikia oro erdvės gynybos sistemų, šaudmenų ir raketų. Šiuo kritiniu metu Europos Sąjunga ir valstybės narės paspartins ir suintensyvins visos reikiamos karinės pagalbos pristatymą. Europos Vadovų Taryba palankiai vertina visas pastarojo meto iniciatyvas šioje srityje, įskaitant Čekijos pradėtą iniciatyvą vykdant viešuosius pirkimus skubiai įsigyti Ukrainai skirtų šaudmenų; visa tai sudarys sąlygas sparčiai įvykdyti ES įsipareigojimą suteikti Ukrainai vieną milijoną artilerijos šaudmenų.

3. Europos Vadovų Taryba palankiai vertina kelių valstybių narių ir partnerių su Ukraina sudarytus dvišalius susitarimus dėl saugumo įsipareigojimų. Ji apžvelgė pažangą dėl ES indėlio užtikrinant saugumo įsipareigojimus Ukrainai – tai padės Ukrainai gintis, priešintis destabilizavimo pastangoms ir atgrasyti nuo karinės agresijos ateityje. Europos Vadovų Taryba palankiai vertina tai, kad priimtas Tarybos sprendimas dėl pagalbos Ukrainai fondo; šiuo sprendimu užtikrinamas tolesnis karinės paramos Ukrainai teikimas pagal Europos taikos priemonę. Europos Vadovų Taryba ragina Tarybą atlikti darbą, susijusį su 8-uoju paramos Ukrainai paketu pagal Europos taikos priemonę. Ji taip pat palankiai vertina padidintą ES karinės pagalbos misijos (EUMAM) pajėgumą.
4. Europos Vadovų Taryba apžvelgė pažangą, susijusią su tolesniais konkrečiais veiksmais, kuriais siekiama ypatingąsias pajamas, atsirandančias iš imobilizuoto Rusijos turto, nukreipti Ukrainos naudai, įskaitant galimybę finansuoti karinę paramą. Ji prašo Tarybos daryti pažangą, susijusią su vyriausiojo įgaliotinio ir Komisijos pastaruosiu metu pateiktais pasiūlymais.
5. Karinė parama ir ES saugumo įsipareigojimai bus užtikrinami visapusiškai paisant tam tikrų valstybių narių saugumo ir gynybos politikos ir atsižvelgiant į visų valstybių narių saugumo ir gynybos interesus.

6. Europos Vadovų Taryba palankiai vertina 13-ojo sankcijų paketo priėmimą. Ji ragina imtis tolesnių veiksmų, kad būtų sustiprintos Rusijos galimybės tęsti agresijos karą, be kita ko, sugriežtinant sankcijas. Itin svarbu visapusiškai ir veiksmingai įgyvendinti sankcijas. Europos Vadovų Taryba prašo Tarybos ir Komisijos pagerinti keitimąsi informacija, sustiprinti įgyvendinimą, suintensyvinti ES ir valstybių narių veiksmus su trečiosiomis valstybėmis ir pašalinti visas spragas tiek Sąjungoje, tiek už jos ribų. Tai apima kelio sankcijų apėjimui per trečiąsias valstybes užkirtimą ir sankcijų vykdymo užtikrinimą, taip pat kiek tai susiję su ES bendrovių patronuojamosiomis įmonėmis užsienyje. Rusijos prieiga prie didesnės rizikos prekių ir technologijų, kurios yra svarbios mūsų šalyje, turi būti maksimaliai ribojama, be kita ko, imantis veiksmų prieš subjektus trečiosiose valstybėse, kurie sudaro sąlygas šiam sankcijų apėjimui. Europos Vadovų Taryba ragina vyriausiąjį įgaliotinį ir Komisiją parengti papildomas sankcijas Baltarusijai, Šiaurės Korėjai ir Iranui.
7. Europos Vadovų Taryba ragina trečiąsias šalis nedelsiant nutraukti materialinės paramos teikimą Rusijos agresijos karui prieš Ukrainą. Nepaprastai didelį susirūpinimą jai kelia pranešimai, kad Iranas, jau anksčiau Rusijos režimui tiekęs bepiločius orlaivius, naudojamus nesiliaujančiuose išpuoliuose prieš civilius gyventojus Ukrainoje, gali perduoti Rusijai balistinių raketų ir susijusių technologijų, skirtų naudoti prieš Ukrainą. Jeigu Iranas taip pasielgtų, Europos Sąjunga yra pasirengusi reaguoti greitai ir koordinuodama veiksmus su tarptautiniais partneriais, be kita ko, imtis naujų ir reikšmingų Iranui taikomų ribojamųjų priemonių.
8. Europos Vadovų Taryba griežtai smerkia ir toliau Rusijos vykdomus žmogaus teisių pažeidimus okupuotose Ukrainos teritorijose, įskaitant vaikų deportavimą. Ji griežtai atmeta neteisėtus vadinamuosius rinkimus, kuriuos Rusija surengė laikinai okupuotose Ukrainos teritorijose – Kryme, Sevastopolyje, Donecke, Luhanske, Zaporizijoje ir Chersone, ir niekada nepripažins nei pačių rinkimų, nei jų rezultatų.

9. Rusija ir jos vadovai turi būti patraukti visapusiškon atsakomybėn už agresijos karo prieš Ukrainą vykdymą ir už kitus sunkiausius nusikaltimus pagal tarptautinę teisę, taip pat už milžiniškus jos karo sukeltus nuostolius. Europos Vadovų Taryba remia dedamas pastangas – be kita ko, Koalicijoje dėl tribunolo steigimo – įsteigti baudžiamojo persekiojimo už agresijos nusikaltimą prieš Ukrainą tribunolą, kuriam būtų teikiama kuo platesnė tarpregioninė parama ir užtikrinamas kuo didesnis legitimumas, ir nustatyti būsimą žalos atlyginimo mechanizmą.
10. Europos Sąjunga tebėra pasiryžusi, koordinuodama veiksmus su tarptautiniais partneriais, remti Ukrainos atkūrimą, atsigavimą ir atstatymą. Europos Vadovų Taryba palankiai vertina tai, kad neseniai sustiprinta Europos Sąjungos patariamoji misija (EUAM) Ukrainoje – tai leis padidinti paramą Ukrainos teisėsaugos institucijoms išlaisvintuosiose Ukrainos ir gretimose teritorijose ir paramą reformoms, vykdomoms jos stojimo į ES proceso kontekste. Europos Vadovų Taryba ragina toliau teikti paramą psichologinei ir psichosocialinei reabilitacijai vykdyti ir teikti didesnę išminavimo pagalbą.
11. Europos Sąjunga ir jos valstybės narės toliau intensyviai dės pastangas megzti ryšius pasauliniu mastu, kad užtikrintų kuo platesnę tarptautinę paramą visapusiškai, teisingai ir ilgalaikiai taikai ir pagrindiniams Ukrainos taikos formulės principams bei tikslams, siekiant surengti būsimą pasaulinį aukščiausiojo lygio susitikimą dėl taikos.
12. Europos Vadovų Taryba pabrėžia strateginę saugumo ir stabilumo Juodosios jūros regione svarbą. Ji akcentuoja, kad reikia padėti Ukrainai atkurti poziciją jos tradicinėse eksporto rinkose, visų pirma Artimuosiuose Rytuose ir Afrikoje.
13. Europos Sąjunga toliau teiks visą atitinkamą paramą Moldovos Respublikai jai siekiant įveikti iššūkius, su kuriais ji susiduria dėl Rusijos agresijos prieš Ukrainą, ir toliau visokeriopai atitinkamai padės stiprinti šalies atsparumą, saugumą ir stabilumą Rusijos vykdomos destabilizuojančios veiklos akivaizdoje. Europos Vadovų Taryba palankiai vertina valstybių narių dvišalius įsipareigojimus remti Europos Sąjungos partnerystės misiją (EUPM) Moldovoje, kad būtų padidintas saugumo sektoriaus atsparumas.

14. Europos Sąjunga taip pat toliau remis Sakartvelą jam stiprinant savo atsparumą ir siekiant įveikti iššūkius, su kuriais jis susiduria dėl Rusijos veiksmų, kuriais siekiama pakenkti Sakartvelo teritoriniam vientisumui, ir dėl Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą.

II. SAUGUMAS IR GYNYBA

15. Europos Sąjunga yra pasiryžusi didinti savo bendrą gynybos parengtį ir pajėgumus, kad jie atitiktų jos poreikius ir užmojus, atsižvelgiant į kylančias grėsmes ir saugumo iššūkius. Remdamasi Versalio deklaracija ir Strateginiu kelrodžiu, ji yra pasiryžusi mažinti savo strateginę priklausomybę ir didinti pajėgumus. Europos gynybos technologinė ir pramoninė bazė turėtų būti atitinkamai stiprinama visoje Sąjungoje. Gynybos parengties gerinimas ir Sąjungos suverenumo stiprinimas pareikalaus papildomų pastangų, atsižvelgiant į valstybių narių kompetenciją, siekiant:
  - a) vykdyti bendrą įsipareigojimą iš esmės padidinti gynybos išlaidas ir kartu investuoti geriau bei greičiau;
  - b) gerinti Europos gynybos pramonės galimybes gauti viešąjį ir privatųjį finansavimą. Šiame kontekste Europos Vadovų Taryba prašo Tarybos ir Komisijos išnagrinėti visas galimybes sutelkti finansavimą ir iki birželio mėn. pateikti informaciją. Be to, Europos investicijų banko prašoma pritaikyti savo skolinimo gynybos pramonei politiką ir savo dabartinę dvejopo naudojimo prekių apibrėžtį, kartu išsaugant savo finansavimo pajėgumą;
  - c) teikti paskatas vystymui ir bendriems viešiesiems pirkimams, kad būtų šalinamos ypatingos svarbos ES pajėgumų spragos, visų pirma kalbant apie strategines įgalinančias priemones, taip pat kad būtų visapusiškai pasinaudota nacionalinių ir Europos gynybos planavimo procesų sinergija;

- d) didinti bendradarbiaujamąsias ir (arba) bendras investicijas į gynybą – nuo mokslinių tyrimų ir plėtros iki planavimo etapo, industrializacijos ir bendrų viešųjų pirkimų, taip pat didinti nuspėjamumą, pvz., sudarant daugiametes fiksuotas sutartis;
  - e) didinti Europos gynybos pramonės atsparumą, jos lankstumą ir jos pajėgumą kurti ir gaminti novatoriškus gynybos produktus, didinant jų sąveikumą ir tarpusavio pakeičiamumą, taip pat užtikrinant jų prieinamumą valstybėms narėms;
  - f) teikti paskatas tolesnei Europos gynybos rinkos integracijai visoje Sąjungoje, sudarant palankesnes sąlygas naudotis tiekimo grandinėmis gynybos sektoriuje, visų pirma MVĮ ir vidutinės kapitalizacijos įmonėms, taip pat mažinant biurokratizmą;
  - g) stiprinti greitąjį reagavimą ir geriau laiku nustatyti kliūtis gynybos rinkos tiekimo grandinėse, taip pat užtikrinti, kad ES reglamentavimas nebūtų kliūtis Europos gynybos pramonės plėtrai;
  - h) remti iniciatyvas, kuriomis siekiama toliau investuoti į kvalifikuotą darbo jėgą, kad būtų sprendžiamas plačiai paplitusio darbo jėgos ir įgūdžių trūkumo gynybos pramonėje klausimas.
16. Europos Vadovų Taryba prašo Tarybos, vyriausiojo įgaliotinio ir Komisijos skubiai tęsti darbą, susijusį su bendru komunikatu dėl Europos gynybos pramonės strategijos. Be to, ji prašo Tarybos nedelsiant daryti pažangą, susijusią su pridedamu pasiūlymu dėl Europos gynybos pramonės programos.
17. Strateginio kelrodžio įgyvendinimas tebėra vienas iš pagrindinių elementų gerinant Europos gynybos parengtį ir turėtų būti paspartintas. Tuo atžvilgiu itin svarbūs ES greitojo dislokavimo pajėgumai, karinis mobilumas, realiosios pratybos, kosmoso saugumo didinimas, kova su kibernetinėmis bei hibridinėmis grėsmėmis ir reagavimas į užsienio vykdomą manipuliavimą informacija ir kišimąsi.

18. Saugumo ir gynybos srityje stipresnė ir pajėgesnė Europos Sąjunga teigiamai prisidės prie pasaulinio ir transatlantinio saugumo; ji papildo NATO, kuri tebėra jos narių kolektyvinės gynybos pagrindas.
19. Tuo, kas išdėstyta pirmiau, nedaroma poveikio tam tikrų valstybių narių saugumo ir gynybos politikos specifiniam pobūdžiui ir atsižvelgiama į visų valstybių narių saugumo ir gynybos interesus.

III. ARTIMIEJI RYTAI

20. Europos Vadovų Taryba aptarė pastarojo mėto įvykius Artimuosiuose Rytuose. Ji yra pasibaisėjusi, kad žuvo kaip niekada daug civilių ir dėl kritinės humanitarinės padėties. Europos Vadovų Taryba ragina nedelsiant padaryti humanitarinę pertrauką, kad būtų sudarytos sąlygos tvariam ugnies nutraukimui, besąlygiškam visų įkaitų paleidimui ir humanitarinės pagalbos teikimui.
21. Europos Vadovų Taryba primena savo ankstesnes išvadas, kuriose dėl 2023 m. spalio 7 d. Izraelyje įvykdytų brutalių ir beatodairiškų teroristinių išpuolių kuo griežčiausiai pasmerkta grupuotė „Hamas“, pripažinta Izraelio teisė gintis laikantis tarptautinės teisės ir tarptautinės humanitarinės teisės ir paraginta nedelsiant be jokių išankstinių sąlygų paleisti visus įkaitus. Jų saugumas ir gerovė kelia didelį susirūpinimą. Grupuočiai „Hamas“ ir kitos ginkluotos grupuotės privalo nedelsdamos sudaryti galimybę teikti humanitarinę pagalbą visiems likusiems įkaitams. Europos Vadovų Taryba ragina Tarybą paspartinti darbą, susijusį su tolesnių atitinkamų grupuotei „Hamas“ taikomų ribojamųjų priemonių priėmimu.

22. Europos Vadovų Taryba yra labai susirūpinusi dėl katastrofiškos humanitarinės padėties Gazoje ir jos neproporcingo poveikio civiliams, visų pirma vaikams, taip pat dėl tiesioginio bado pavojaus, kurį kelia nepakankamas pagalbos pateikimas į Gazą. Siekiant teikti civiliams gyventojams gyvybiškai svarbią pagalbą ir reikiamo masto pagrindines paslaugas, būtina sudaryti galimybes visapusiškai, greitai, saugiai ir nekliudomai visais keliais teikti humanitarinę pagalbą į Gazos Ruožą ir visame Gazos Ruože. Europos Vadovų Taryba palankiai vertina iniciatyvą „Amalthea“, kuria atidarytas jūrinis kelias, skirtas skubiai pagalbai iš Kipro į Gazą teikti – juo papildomi sausumos keliai, kurie tebėra pagrindinis būdas pristatyti reikiamą pagalbos kiekį. Reikalingi papildomi sausumos keliai ir perėjimo punktai.
23. Reikėtų nedelsiant imtis priemonių, kad būtų užkirstas kelias tolesniam priverstiniam gyventojų persikėlimui ir gyventojams suteikta saugi pastogė siekiant užtikrinti, kad civiliai visada būtų apsaugoti. Europos Vadovų Taryba primygtinai ragina Izraelio Vyriausybę nesiimti sausumos operacijos Rafache, nes tai pablogintų ir taip katastrofišką humanitarinę padėtį ir užkirstų kelią skubiai reikalingam pagrindinių paslaugų ir humanitarinės pagalbos teikimui. Toje vietovėje daugiau nei milijonas palestiniečių šiuo metu bando pasislėpti nuo kovos veiksmų ir siekia gauti humanitarinę pagalbą.
24. Visos šalys privalo laikytis tarptautinės teisės, įskaitant tarptautinę humanitarinę teisę ir tarptautinę žmogaus teisių teisę. Europos Vadovų Taryba pabrėžia, kad svarbu laikytis teisiškai privalomos 2024 m. sausio 26 d. Tarptautinio Teisingumo Teismo nutarties ir ją įgyvendinti. Reikia nuodugniai ir nepriklausomai ištirti tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimus ir užtikrinti atsakomybę. Europos Vadovų Taryba su dideliu susirūpinimu atkreipia dėmesį į JT specialiosios įgaliotinės Pramilos Patten pranešimus ir yra pasibaisėjusi dėl seksualinio smurto per spalio 7 d. išpuolius. Europos Sąjunga remia nepriklausomus visų įtarimų dėl seksualinio smurto tyrimus ir atkreipia dėmesį į JT specialiosios pranešėjos Reem Alsalem pranešimus.

25. Europos Vadovų Taryba pabrėžia, kad Jungtinių Tautų pagalbos ir darbų agentūros Palestinos pabėgėliams Artimuosiuose Rytuose (UNRWA) teikiamos paslaugos Gazoje ir visame regione yra labai svarbios. Europos Vadovų Taryba atkreipia dėmesį į pastarojo meto ES priemones ir finansinę paramą. Ji palankiai vertina tai, kad JT skubiai pradėjo vidaus tyrimą ir išorės vertinimą po to, kai buvo pateikti rimti įtarimai dėl 12 UNRWA darbuotojų įtariamo dalyvavimo spalio 7 d. teroristiniuose išpuoliuose. Ji laukia tyrimo rezultatų ir tolesnių ryžtingų JT veiksmų, kad būtų užtikrinta atsakomybė ir sustiprinta kontrolė bei priežiūra.
26. Europos Vadovų Taryba ragina Vakarų Krante ir Rytų Jeruzalėje nedelsiant nutraukti smurtą, taip pat užtikrinti saugų patekimą į šventąsias vietas. Europos Vadovų Taryba griežtai smerkia ekstremistų naujakurių smurtą. Kaltininkai turi būti patraukti atsakomybėn. Europos Vadovų Taryba ragina Tarybą paspartinti darbą, susijusį su atitinkamų tikslinių ribojamųjų priemonių priėmimu. Europos Vadovų Taryba smerkia Izraelio Vyriausybės sprendimus toliau plėsti neteisėtas gyvenvietes visame okupuotame Vakarų Krante. Ji ragina Izraelį atšaukti šiuos sprendimus.
27. Europos Sąjunga toliau intensyviai dirbs su regioniniais ir tarptautiniais partneriais, kad užkirstų kelią tolesniam eskalavimui regione, visų pirma Libane ir Raudonojoje jūroje. Europos Vadovų Taryba ragina visus subjektus, visų pirma Iraną, susilaikyti nuo eskaluojamųjų veiksmų. Ji palankiai vertina tai, kad pradėta ES operacija ASPIDES siekiant užtikrinti laivybos laisvę ir jūrininkų saugumą Raudonojoje jūroje, Adeno įlankoje ir platesniame regione.

28. Europos Sąjunga tebėra tvirtai pasiryžusi siekti ilgalaikės ir tvarios taikos, grindžiamos dviejų valstybių sambūviu pagrįstu sprendimu. Palestiniečiai ir izraeliečiai turi vienodą teisę gyventi saugiai, oriai ir taikiai. Europos Vadovų Taryba ragina visas šalis susilaikyti nuo veiksmų, kuriais kenkiama dviejų valstybių sambūviu pagrįsto sprendimo principui ir būsimos Palestinos valstybės perspektyvumui. Ji primena, kad abi BSGP misijos – Europos Sąjungos policijos misija Palestinos teritorijose (EUPOL COPPS) ir Europos Sąjungos pasienio pagalbos misija Rafacho perėjimo punktui (EU BAM Rafah) – vadovaujantis šiuo principu gali atlikti svarbų vaidmenį remiant būsimą Palestinos valstybę. Europos Sąjunga yra pasirengusi bendradarbiauti su Izraeliu, Palestinos Administracija, taip pat su regioniniais ir tarptautiniais subjektais, kad prisidėtų prie politinio proceso atgaivinimo, be kita ko, pasitelkiant Taikos dienos iniciatyvą ir Taikos konferenciją, kuri turėtų būti sušaukta kuo greičiau, ir remti Palestinos Administraciją jai imantis būtinų reformų. Europos Sąjunga yra pasirengusi remti koordinuotas tarptautines pastangas atstatyti Gazą.

IV. PLĖTRA IR REFORMOS

29. Primindama Granados deklaratiją, Europos Vadovų Taryba apžvelgė, kaip rengiamasi plėtrai ir vidaus reformoms, primindama, kad reikia daryti pažangą lygiagrečiai abejose pusėse, siekiant užtikrinti, kad stojimo metu tiek būsimos valstybės narės, tiek ES būtų pasirengusios. Vidaus reformų klausimus Europos Vadovų Taryba aptars viename iš būsimų susitikimų, kad ne vėliau kaip 2024 m. vasarą būtų galima priimti išvadas dėl būsimam darbui skirtų veiksmų gairių.
30. Remdamasi 2024 m. kovo 12 d. Komisijos rekomendacija, Europos Vadovų Taryba nusprendė pradėti stojimo derybas su Bosnija ir Hercegovina. Europos Vadovų Taryba prašo Komisijos parengti derybų programą, kad Taryba galėtų ją priimti, kai tik bus imtasi visų 2022 m. spalio 12 d. Komisijos rekomendacijoje nustatytų atitinkamų veiksmų.

31. Europos Vadovų Taryba palankiai vertina Ukrainos ir Moldovos Respublikos pažangą toliau įgyvendinant būtinas reformas siekiant narystės ES. Pateikus derybų programų projektus dėl Ukrainos ir Moldovos Respublikos, Europos Vadovų Taryba prašo Tarybos skubiai juos priimti ir nedelsiant daryti pažangą.
32. Europos Vadovų Taryba atkreipia dėmesį į Sakartvelo dedamas pastangas ir ragina šią šalį daryti pažangą įgyvendinant likusias prioritetines reformas.

V. IŠORĖS SANTYKIAI

Visapusiškos partnerystės

33. Europos Vadovų Taryba palankiai vertina bendrą deklaraciją dėl Europos Sąjungos ir Egipto strateginės ir visapusiškos partnerystės.
34. Europos Vadovų Taryba taip pat palankiai vertina partnerystę su Mauritanija.
35. Ji pabrėžia, kad svarbu stiprinti ir plėtoti tokias strategines partnerystes.

Haitis

36. Europos Vadovų Taryba yra labai susirūpinusi blogėjančia padėtimi Haiityje ir gyventojų kančiomis, kurias sukėlė vasario pabaigoje prasidėjusi nauja smurto banga. Ji palankiai vertina tai, kad Europos Sąjunga humanitarinei paramai neseniai skyrė 20 mln. EUR. Europos Vadovų Taryba ragina toliau dėti pastangas siekiant nustatyti perspektyvų, įtraukų ir tvarų haitiečių vadovaujamą politinį pereinamojo laikotarpio planą. Ji ragina visas Haičio politines jėgas pademonstruoti atsakomybę ir rasti kompromisą siekiant susitarti dėl tolesnių veiksmų, kurie geriausiai atitiktų šalies ir ilgai kenčiančių gyventojų interesus. Europos Vadovų Taryba palankiai vertina JT Saugumo Tarybos rezoliuciją 2699, kuria įsteigiama Daugiašalė paramos saugumui misija, ir pabrėžia, kad svarbu ją greitai dislokuoti.

Rusija

37. Europos Vadovų Taryba ragina nedelsiant ir besąlygiškai paleisti visus politinius kalinius Rusijoje ir nutraukti politinės opozicijos persekiojimą. Galutinė atsakomybė už Aleksejaus Navalno mirtį tenka Rusijos valdžios institucijoms. Europos Vadovų Taryba ragina atlikti nepriklausomą ir skaidrų tarptautinį tikslų jo mirties aplinkybių tyrimą. Ji palankiai vertina tai, kad priimtos naujos ribojamosios priemonės, taikomos asmenims, atsakingiems už šiurkščius žmogaus teisių pažeidimus, ir ragina daryti pažangą Taryboje siekiant nustatyti naują sankcijų režimą atsižvelgiant į padėtį Rusijoje ir jos destabilizuojančius veiksmus užsienyje.
38. Europos Vadovų Taryba smerkia Rusijos vykdomą politiškai motyvuotą ES piliečių persekiojimą. Ji prašo Komisijos ir vyriausiojo įgaliotinio imtis būtinų veiksmų užkirsti kelią tam, kad tokiais atvejais trečiosios valstybės nevykdytų Rusijos išduotų arešto orderių.

Baltarusija

39. Europos Vadovų Taryba yra labai susirūpinusi dėl blogėjančios žmogaus teisių padėties Baltarusijoje. Represijos, žmogaus teisių pažeidimai, politinio dalyvavimo ir priegios prie nepriklausomos žiniasklaidos apribojimai Baltarusijoje pasiekė precedento neturintį lygį prieš vasario 25 d. vykusius parlamento ir vietos rinkimus, kurie neatitiko pagrindinių demokratijos standartų. Europos Vadovų Taryba ragina nedelsiant ir besąlygiškai paleisti visus politinius kalinius. Ji pakartoja, kad ES yra solidari su Baltarusijos pilietine visuomene ir demokratinėmis jėgomis.

VI. MIGRACIJA

40. Atsižvelgdama į Komisijos komunikatą, Europos Vadovų Taryba apžvelgė dabartinę padėtį migracijos srityje ir dar kartą patvirtino ES įsipareigojimą toliau laikytis visapusiško požiūrio į migraciją, kaip susitarta 2023 m. gruodžio mėn. išvadose. Pažymėdama, kad daugiau kaip 90 % neteisėtų migrantų į ES patenka su neteisėtai migrantus gabenančių asmenų pagalba, Europos Vadovų Taryba palaiko Komisijos pasiryžimą stiprinti visas ES turimas priemones veiksmingai kovoti su prekyba žmonėmis ir neteisėtu žmonių gabenimu, kartu sukuriant pasaulinį aljansą siekiant reaguoti į šį pasaulinį iššūkį.

VII. ŽEMĖS ŪKIS

41. Europos Vadovų Taryba pabrėžia atsparaus ir tvaraus žemės ūkio sektoriaus svarbą apsirūpinimo maistu saugumui ir Sąjungos strateginei autonomijai, gyvybingų kaimo bendruomenių vertę ir esminį bendros žemės ūkio politikos vaidmenį šiuo atžvilgiu. Ūkininkams reikia stabilios ir nuspėjamos sistemos, kuri, be kita ko, padėtų jiems įveikti aplinkos ir klimato iššūkius.
42. Europos Vadovų Taryba vėl aptarė esamus iššūkius žemės ūkio sektoriuje ir ūkininkų išskeltus susirūpinimą keliančius klausimus. Ji apžvelgė Europos lygmeniu vykdomą darbą. Europos Vadovų Taryba prašo Komisijos ir Tarybos nedelsiant daryti pažangą, visų pirma susijusių su:
- a) visomis galimomis trumpalaikėmis ir vidutinės trukmės priemonėmis ir novatoriškais sprendimais, įskaitant priemones ir sprendimus, kuriais siekiama sumažinti ūkininkams tenkančią administracinę naštą ir jiems užtikrinti supaprastinimą;
  - b) ūkininkų padėties maisto tiekimo grandinėje stiprinimu, visų pirma siekiant užtikrinti teisingas pajamas;

- c) ūkininkų patiriamos finansinės įtampos sumažinimu parengiant papildomos paramos priemones, tokias, kaip, pavyzdžiui, laikinosios valstybės pagalbos sistemos išplėtimas, ir apie tai pranešti kitame Europos Vadovų Tarybos susitikime;
- d) taisyklėmis grindžiamos ir sąžiningos konkurencijos pasaulio mastu ir vidaus rinkoje užtikrinimu;
- e) sąžiningu ir subalansuotu klausimu, susijusių su Ukrainai skirtomis autonominėmis prekybos priemonėmis, sprendimu, kartu parengiant sprendimą ES ir Ukrainos asociacijos susitarimo / išsamios ir visapusiškos laisvosios prekybos erdvės kontekste.

43. Europos Vadovų Taryba nuolat peržiūrės padėtį.

VIII. PARENGTIS IR REAGAVIMAS Į KRIZES

44. Europos Vadovų Taryba pabrėžia, kad atsižvelgiant į kintančią grėsmių panoramą būtina užtikrinti stipresnę ir koordinuotą karinę ir civilinę parengtį, taip pat strateginį krizių valdymą. Ji prašo Tarybos daryti pažangą, o Komisijos kartu su vyriausiuoju įgaliotiniu – pasiūlyti veiksmus, kuriais ES lygmeniu būtų stiprinama parengtis ir reagavimas į krizes laikantis visus pavojus apimančio ir visos visuomenės įtraukimo požiūrio, atsižvelgiant į valstybių narių atsakomybę ir kompetenciją, siekiant parengti būsimą parengties strategiją.

IX. EUROPOS SEMESTRAS

45. Europos Vadovų Taryba pritaria metinės tvaraus augimo apžvalgos politikos prioritetams ir prašo valstybių narių į juos atsižvelgti. Ji taip pat pritaria Tarybos rekomendacijos dėl euro zonos ekonominės politikos projektui.

*

* *

Europos Vadovų Taryba apžvelgė, kaip rengiamasi naujajai strateginei darbotvarkei.